Bijlage 1: Afspraken in de 9 regio's

Met de regio's is afgesproken dat zij op 4 punten concrete afspraken maken:

1. Aantallen extra huisvestingsplekken die nodig zijn,
2. De verdeling binnen de regio,
3. De taakverdeling en bindende afspraken tussen partijen onderling,
4. De fasering van de opgave in de tijd.

Onderstaand een overzicht van hoever de regio's zijn op deze 4 punten:

Regio Greenport Aalsmeer

1. Ja, de Greenport Aalsmeer heeft inzicht in de benodigde aantallen en zal dit op korte termijn vastleggen in een regionaal convenant. Er zijn ongeveer 1.700 extra plekken nodig.
2. Nee, er zijn nog geen regionale afspraak over een evenwichtige verdeling van de opgave over de regio. Uit een inventarisatie blijkt dat gemeenten in de komende periode zullen voorzien in tweederde van de opgave (bijna 1.200 bedden).
3. Nee, er zijn nog geen 'wie-doet-wat' afspraken gemaakt tussen gemeenten, huisvesters (commercieel en corporaties) en werkgevers. Het ambassadeursteam bestaande uit een wethouder van Aalsmeer, een bestuurder van een woningbouwcorporatie en 2 grote uitzenders/werkgevers blijft actief aanjagen en zal ten minste tweemaal per jaar de voortgang bespreken.
4. Nee, er zijn nog geen afspraken gemaakt over de fasering in tijd. Het binnenkort te ondertekenen convenant zal een looptijd hebben van 5 jaar. Met verschillende projecten is reeds gestart of zal in 2014 worden gestart.

Regio Holland Rijnland

1. Ja, er is een quickscan naar aantallen op gemeenteniveau gemaakt. De gemeenten hebben de quickscan aantallen arbeidsmigranten goed ontvangen. Het totaal aantal in Holland Rijnland aanwezige EU-arbeidsmigranten in 2012 kan worden geschat op tussen bijna 17.000 - 20.000. Deze aantallen leiden tot een geschatte korte termijn opgave van 4.250 plekken voor vervangende huisvesting arbeidsmigranten en 4.250 plaatsen voor uitbreiding.
2. Ja, er ligt een afspraak voor een verdeling van de opgave binnen de regio. Voor zowel vervanging als uitbreiding hebben de gemeenten ingestemd met een verdeling op basis van inwonertal. Het Portefeuillehouderoverleg Ruimte van Holland Rijnland zal jaarlijks de realisatie van de opgave monitoren en de vervangings- en uitbreidingsopgave alsmede de verdeling hiervan over de gemeenten toetsen.
3. Ja, er ligt een taakverdeling van de opgave. Het portefeuillehouders overleg Ruimte van Holland Rijnland heeft op 6 november 2013 ingestemd met een Convenant en Richtlijnen Huisvesting arbeidsmigranten. De colleges hebben deze in januari en februari 2014 vastgesteld. Betrokken huisvesters en werkgevers in de regio hebben inmiddels besloten tot ondertekening van de Convenant.
4. Ja, er is een grove fasering in tijd gemaakt: een koplopergroep van 5 gemeenten is aan de slag om op korte termijn de realisatie van nieuwe locaties planologisch mogelijk te maken

Stadsregio Rotterdam

1. Ja, de regio heeft op sub-regionaal niveau zicht op aantallen extra huisvestingsplekken die nodig zijn. De gemeenten hebben afgesproken om per subregio de ontwikkelingen rondom de huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten samen te monitoren en waar nodig in de toekomst aanvullende afspraken te maken. Rotterdam gaat voor de komende jaren uit van een extra behoefte van zo'n 2.000 plaatsen, de gemeenten in het Waterweggebied hebben signalen dat er in de regio nog enkele duizenden tijdelijke arbeidsmigranten extra zullen worden gehuisvest. Op basis van informatie van werkgevers gaat om tenminste 1.400 personen.
2. Ja, de regio heeft een verdeling gemaakt van de opgave binnen de regio, nl dat deze opgelost kan worden binnen de bestaande voorraad: betrokken portefeuillehouders Wonen in de stadsregio Rotterdam hebben vastgesteld dat overall gezien het huisvesten van tijdelijke arbeidsmigranten geen echte knelpunten kent. In hoofdlijnen is er nergens een tekort, noch wordt dit op korte termijn verwacht. De voorraad bestaande woningen in deze regio (relatief veel goedkope, minder gewilde woningen) biedt genoeg ruimte voor de doelgroep.
3. Ja, er zijn globale afspraken gemaakt over de taakverdeling. De stadsregio is ingedeeld in vier onderling samenwerkende subregio's. In alle subregio's zijn de gemeenten op regelmatige basis in gesprek met huisvesters en werkgevers. Doel is elkaar informeren over de ontwikkelingen. Alleen Maassluis en Vlaardingen hebben e.e.a. vastgelegd in een convenant. Ook de corporaties in de regio leveren een bijdrage: in totaal worden er verspreid over de regio 750 a 1.000 plekken via het reguliere aanbod verhuurd.
4. Nee, er zijn geen duidelijke afspraken over de fasering van de opgave in de tijd gemaakt. Wel hebben gemeenten samen monitoringsafspraken gemaakt en zullen waar nodig in de toekomst aanvullende afspraken te maken. Men is zich bewust van het feit dat er op dit moment weliswaar geen knelpunt wordt gezien, maar dat door nieuwe instroom en hopelijk aantrekkende economie met een betere verkoop van woningen, op termijn er een vraag naar extra, dan wel nieuwe plekken voor huisvesting is.

Noord- Veluwe

1. Ja, er is globaal zicht op de aantallen in de regio. Het gaat in regio Noord- Veluwe om ca. 2400 personen, die verblijven in caravans en zomerhuisjes. Ongeveer 600 mensen beschikken over reguliere (particuliere) woonruimte. Deze aantallen zijn vooral de geregistreerde arbeidsmigranten. De regio schat zelf in dat er daarnaast vermoedelijk nog een fors aantal niet geregistreerde arbeidsmigranten in Noord-Veluwe werken en wonen, maar men heeft geen zicht op de exacte aantallen.
2. Ja, er is een eerste verdeling binnen de regio gemaakt. Op 4 december 2013 is door de belangrijkste partijen een convenant ondertekend dat de basis vormt voor samenwerking rond dit thema de komend jaren. Op basis hiervan zal de verdeling steeds concreter worden uitgewerkt.
3. Ja, er zijn op hoofdlijnen "wie doet wat" afspraken gemaakt. Zo hebben de gemeenten met de corporaties in dit gebied een "intentieverklaring huisvesting arbeidsmigranten" ondertekend.

Ook enkele uitzendorganisaties en een grote particuliere huisvester hebben deze intentieverklaring ondertekend. De groep samenwerkende partijen zal zich in 2014 nog verder moeten verbreden en tevens tot verdere concrete afspraken moeten komen.

4. Ja, er is in het kader van het ondertekende convenant ook een fasering in de tijd opgenomen. Zo is de regio voornemens om in 2014 en de jaren daarna geleidelijk aan bij streek passende kleinschalige huisvestingsinitiatieven te ontwikkelen. Met de voorbereidingen van een eerste pilot is inmiddels gestart.

Samenwerkingsverband regio Eindhoven

1. Ja, de regio heeft zicht op de aantallen extra huisvestingsplekken die nodig zijn. De regio heeft daarvoor een quick scan laten uitvoeren. Deze notitie geeft op basis van gefundeerde ramingen een beeld van de aantallen arbeidsmigranten en ook van de ingeschatte huisvestingsopgave per gemeente. Er is vastgesteld dat er 7.250 extra plaatsen nodig zijn (kwantitatieve opgave) en dat er gewerkt moet worden aan de legalisering van nog eens 7.250 plaatsen (kwalitatieve opgave).
2. Ja, de regio heeft globale afspraken gemaakt over verdeling van de opgave binnen de regio: de Stuurgroep Arbeidsmigranten heeft een Regionale Verklaring 2.0 opgesteld vastgesteld, die tot doel heeft dat zoveel mogelijk partijen verklaren dat zij:
   - De huisvesting van arbeidsmigranten goed willen regelen;
   - De huisvesting in nieuwe situaties bij voorkeur laten verzorgen door professionele verhuurders;
   - De huisvesting in nieuwe situaties bij voorkeur binnen de bebouwde kom gerealiseerd zien;
   - De keuzevrijheid van de arbeidsmigrant en de kwaliteit van de huisvesting voorop stellen door
   - Van de werkgevers een certificering en een eigen externe controle daarop te verlangen.
3. Ja, de regio heeft afspraken gemaakt over de taakverdeling en bindende afspraken tussen partijen onderling.
4. Ja, de regio heeft globale afspraken gemaakt over de fasering van de opgave in de tijd; het motto is: laten we eerst aan de slag gaan en concrete plaatsen proberen te realiseren. Na verloop van tijd blijkt uit de praktijk of er voldoende plaatsen zijn of dat er nog extra plaatsen nodig zijn. Zo gaat er o.a. een pilot ZLTO Gemert-Bakel van start: een experiment waarin de ZLTO, haar leden en de gemeente afspreken dat een aantal agrarische ondernemers op basis van certificering de huisvesting van arbeidsmigranten gaan verzorgen. De Stuurgroep Arbeidsmigranten blijft de komende jaren actief de huisvesting van arbeidsmigranten stimuleren in de regio en zal achterblijvende gemeenten aanspreken.

Regio Noord-Holland noord (NHN)

1. Ja, de subregio's hebben zicht op de benodigde aantallen. Deze zijn voor de Noordkop opgenomen in de door de gemeenten vastgestelde "Regionale Kadernota Huisvesting Arbeidsmigranten Noordkop". Voor West-Friesland er is een opgave van 6000 afgesproken.
2. Nee, er ligt nog geen regionale verdeling. Wel vormt voor de Noordkop de regionale kadernota met uniforme uitgangspunten voor alle gemeenten het vertrekpunt voor het maken van convenantafspraken tussen betrokken partijen. In West-Friesland zijn nog geen afspraken gemaakt over een verdeling over de regio; de vrees voor Nimby-gevoelens bij de bevolking lijkt daarbij een belangrijke rol te spelen.

3. Nee, er is nog geen convenant ondertekend. Wel wordt overleg gevoerd tussen de Noordkopgemeenten, de overkoepelende organisaties van uitzendbureaus, werkgeversorganisaties, LTO en woningcorporaties over de inhoud van het convenant. De subregio West-Friesland werkt hard aan het maken van een convenant. De subregio ging tot nu toe uit van het omgekeerde proces: gemeenten hebben randvoorwaarden opgesteld waar de huisvesting aan moet voldoen en nodigen werkgevers en huisvesters uit om met plannen te komen.
4. Nee, er ligt nog geen fasering van de opgave in de tijd.

Noord-Limburg

1. Ja, de regio heeft zicht op aantallen extra huisvestingsplekken die nodig zijn. In de regio zijn nu ca. 20.000 arbeidsmigranten aanwezig. De uitbreiding van goede huisvesting voor arbeidsmigranten ligt vooral in de legalisatie van de reeds bestaande bedden en verbeteren van de kwaliteit van de beschikbare locaties. Daarnaast is meer passende huisvesting gericht op een langduriger verblijf in de regio nodig (plm. 1500 woningen). Daarnaast is vervangende kwalitatieve huisvesting nodig in verband met de aanpak van huisvesting op recreatieterreinen en ter overbrugging richting de reguliere woningmarkt, zgn. mid-stay voorzieningen. In totaal gaat het om enkele duizenden wooneenheden.
2. Ja, de regio heeft een afspraak gemaakt over een verdeling over de regio, nl. dat bij de uitbreidingsvraag in de regio het uitgangspunt geldt dat er huisvesting wordt geboden in de gemeente waar een arbeidsmigrant werkt. Voor concrete projecten zijn afspraken gemaakt met ontwikkelende partijen. Er is een gemeenschappelijk beleid voor short-stay dat in de gemeenteraden vastgesteld. Zo lopen er onderzoeken naar de een tweetal locaties Venray voor short stay eenheden. In de gemeente Peel en Maas gaat Wonen Limburg eenheden voor woonurgenten realiseren (mid-stay). Ook in Horst aan de Maas en Venray is de woningcorporatie bezig met een aanbesteding voor nog enkele tientallen eenheden voor woonurgenten. En ook in Venlo zijn 2 concrete initiatieven op het gebied van mid-stay die in de ontwerpfase zitten, waarvan 1 locatie momenteel de bestemmingsplanprocedure in gang is gezet.
3. Ja, de regio heeft afspraken gemaakt over een taalverdeling binnen de regio en zijn er afspraken tussen partijen gemaakt. Gemeenten werken maximaal mee om initiatiefnemers in staat te stellen om hun plannen te realiseren. Hierbij kan gedacht worden aan planologische en bouwkundige procedures snel te doorlopen en indien nodig om bouwgronden tegen redelijke prijzen beschikbaar te stellen. Met o.a. woningbouwcorporaties en werkgevers/ uitzendorganisaties en provincie, wordt bekeken hoe oplossingen gevonden kunnen worden voor bestaande knelpunten.
4. Ja, er zijn globale afspraken gemaakt over de fasering in tijd.

Haaglanden

1. Ja, er is een onderzoeksrapport beschikbaar met aantallen arbeidsmigranten in de stadsregio Haaglanden; Den Haag en Westland hebben inzicht in de benodigde aantallen extra plekken short stay. Het Dagelijks Bestuur van de regio heeft vastgesteld dat er 6000 extra plekken nodig zijn.
2. Ja, de ambitie is onderverdeeld in 2.000 plaatsen in Den Haag, 2.000 in Westland en 2.000 in de andere gemeenten van de regio samen.

3. Ja, er zijn voor een aantal concrete projecten ‘wie-doet-wat’ afspraken. Het DB van de regio heeft alle regiogemeenten verzocht beleid voor huisvesting arbeidsmigranten vast te stellen, dat een kader vormt voor het faciliteren, beoordelen en honoreren van marktinitiatieven. Bij zes gemeenten is hierover inmiddels beleid vastgesteld of is dit in voorbereiding.
4. Ja, er worden per locatie afspraken over fasering in de tijd gemaakt; de ambitie is daarbij dat de 6000 plaatsen uiterlijk in 2015, met een uitloop naar 2018 zijn gerealiseerd.

Regio West-Brabant

1. Ja, de regio West-Brabant heeft op 18 juni 2013 vastgesteld dat er 4.750 extra plaatsen nodig zijn (kwantitatieve opgave) en dat er gewerkt moet worden aan de legalisering van 4.750 bestaande plaatsen (kwalitatieve opgave).
2. Ja, op 1 oktober hebben de regiobestuurders besloten tot verdere invulling van de regionale opgave met een lokale programmering van de kwantitatieve en kwalitatieve opgave te beginnen met de jaarschijf 2014 en verder tot en met 2019. Begin december heeft iets meer dan de helft van de gemeenten invulling gegeven aan de programmering: dit omvat 3140 extra plaatsen (kwantitatieve opgave) tussen 2013 en 2020. Voor de regionale opgave van te legaliseren plaatsen (kwalitatieve opgave) zien op dat moment tien gemeenten mogelijkheden om met aanpassing van regelgeving en bestemmingsplannen 2781 bedden te legaliseren. Dit betekent dat 62,3 procent van de aantallen voor wat betreft huisvesting van arbeidsmigranten inmiddels in de programmering tot 2020 is opgenomen, met reëel uitzicht op de invulling van het nog niet ingevulde deel. De programmering wordt gezien als een dynamisch proces.
3. Ja, er is een taakverdeling binnen de regio afgesproken. Tijdens de bestuurscommissievergadering van 10 december 2013 zijn nadere afspraken gemaakt over de uitvoering. Besloten is in 2014 de handhaving huisvesting arbeidsmigranten als speerpunt te benoemen en daarop actie te nemen. Vanuit het programma leefbaarheid wordt in de maatschappelijke verbreding van het thema arbeidsmigranten voorzien op het gebied van informatievoorziening naar deze groep, (collectief steunpunt arbeidsmigranten onder leefbaarheid), de facilitering van scholen en contacten met dorpsplatforms. Daarnaast wordt door de gemeente Zundert samen met de regio West-Brabant deelgenomen aan de pilot participatieverklaring van het ministerie SZW, met daarbij de focus op arbeidsmigranten.
4. Ja, er is een fasering in tijd afgesproken: de opgave wordt gerealiseerd in de periode 2013 tot en met 2019; de inzet is om de voortgang ten minste jaarlijks met provincie en BZK te monitoren.